

Dames en Heren, Beste Vrienden,

Deelname aan een jury van een architectuurprijs is een heel serieuze zaak, maar is tegelijkertijd vermakelijk en spannend.

In de eerste plaats is er de onbekendheid met de collega juryleden, wie zijn het? Welke vlooiën heeft het organiserend bestuur in hun hoed gedaan? Zijn het leuke of saaie collega's en kan je er mee door één deur, en kan je er samen wat van maken? En dan: wat moet er beoordeeld worden? Is het echt wat, zijn het interessante projecten, waar beginnen we aan?

Hoe dan ook, een bescheiden avontuur is aanstaande en dat zie je, dat voel je.....

Dat avontuur zou je het proces kunnen noemen en de plannen het project en proces en project zijn, zoals altijd, voor het eindresultaat even belangrijk.

En als ik dan op weg ben naar de eerste - en soms enige - zitting van de jury, denk ik altijd "Kees, dit is ook een feestje, je gaat op een soort kraambezoek!"

Gebouwen nog maar net geboren, nog nauwelijks aangeraakt, onbezoedeld laat staan beschadigd als pasgeborenen op een schoon gestreken lamsvelletje. Soms herken je meteen de afkomst, een negentiende eeuwse voorvader, een Nederlandse stylist, een Franse banketbakker of een Amerikaanse brokkenpiloot.

De juist opgeleverde pandjes, van hun kant zullen er bijstaan met gezichten van kijk mij, ben ik niet mooi? Ik ben best wel dapper, ik ben ook eigenwijs, hoor! Jury kom maar op! Vaak nog wat onwennig in hun omgeving, wachtend op hun bewoners, hun hopelijk voorzichtige gebruikers.

Ze moeten zich nog hechten, aangeraakt worden. Neem wijn, wijnen moeten nog ouder worden, tien vijftien, twintig jaar om echt op smaak te komen. Toch moet nu over geoordeeld worden.

In het dagelijkse doen moeten de gebouwen zich nog schikken, karakter moet groeien, bestendig worden. Rimpels in hun gezicht, groeven in hun handen. Worden ze met de jaren mooier of chiquer gezegd: verouderen ze mooi? Een litteken hier en daar, schoonheid in de mensenwereld komt ook met de puberteit, de adolescentie of zelfs in volle volwassenheid, zo gaat het ook met gebouwen, plots worden ze opnieuw geladen en breekt het nieuwe leven baan. En dan die bijna versleten exemplaren, op weg naar de vergetelheid bedreigd als ze worden met sloop, zien soms een nieuwe dageraad, een nieuw leven wordt hun deel.

De middag jureren voor de Hilversumse Architectuurprijs was weer een feest, prima collega's mooie, grappige, ernstige projecten, samen een oordeel opbouwen vooral ook lachen. Hilversum doorkruisend naast een superchauffeur, mevrouw Barbara den Hartogh om veel, maar gelukkig niet alles, op te schrijven wat we zeggen. En daar waren ze er weer: de negentiende eeuwse voorvader, de kunsten van de Franse banketbakker, de herinnering aan de Nederlandse stylist, de Amerikaanse brokkenpiloot vliegend boven Hilversum en zelfs de zelfverklaarde Scandinavische roots.

Gebouwen, schoongewassen nieuw, nog maar net uit het ei, dapper en eigenwijs en ook het oude nieuwe gebouw, zelfbewust een andere nieuwe toekomst tegemoet gaand.

Laat ik nu maar beginnen aan een zeer beknopte bespreking van de door het bestuur van de Stichting Hilversums Architectuurprijs geselecteerde projecten. In het gedrukte verslag van de jury wordt veel uitvoeriger ingaan van de projecten. Ik begin, maar niet nadat ik op uitdrukkelijk verzoek van de leden van mijn jury memoreer dat we met veel plezier ons werk hebben verricht. Een mooie veelkleurige selectie van hele goede kwaliteit en aan het eind van onze beraadslagingen onmiddellijk een unanieme evidente winnaar!

De jury spreekt de hoop uit dat de prijs tot in lengte van jaren op deze stimulerende wijze de aandacht voor belangwekkende architectuur in Hilversum levend houdt.

Het MH17 monument in het Dudokpark van Ontwerpstudio Lamme is een prachtig, liefdevol ontworpen kunstwerk. Een waar monument, hoewel passend in de regels van de prijs, maar met zoveel emotie beladen dat het naar de mening van de jury niet te vergelijken is met de overige nominaties. Daarom heeft de jury besloten deze nominatie "hors categorie" te beschouwen en niet verder in de beoordeling te betrekken.

Natuurbrug Hoorneboeg over de Utrechtseweg ontworpen door Bosch Slabbers landschapsarchitecten

De brug past goed in de bosrijke omgeving, het corten stalen hekwerk verhult mooi de betonconstructie. Maar onder de brug lijkt het werk, jammer genoeg, nog in de uitvoeringsfase te verkeren. Ook het kennelijk later aangebrachte gaas bovenop de overgang wekt die indruk. De jury hoopt dat het werk op die punten nog tot een goed einde wordt gebracht, want het ontwerp dat waardering oogst, verdient voltooiing.

Vier woningen met garages aan de Laanstraat-Kruissteeg door Loosbroek Architecten

Dit is een zorgvuldig geproportioneerd complex dat in z'n vormgeving teruggrijpt op vroegere tijden. De voortzetting van de straatgevel aan de Laanstraat was een belangrijke stedenbouwkundige randvoorwaarde terwijl de gevel aan de Kruissteeg moest aansluiten op de vormgeving van de omliggende historische buurt. Hoewel de jury de zorg voor het project positief waardeert wordt een verfijnde detaillering gemist.

Woning aan de Pim Jacobsstraat 1 ontworpen door Valk Architecten

De ambities voor Anna's Hoeve, de nieuwste woonwijk van Hilversum zijn kort samengevat "modern en dus, eigentijds en duurzaam". De woning aan de Pim Jacobsstraat 1 past naadloos in die opzet. Een mooi gedetailleerd, hybride, eigenzinnig en uitbundig gematerialiseerd ontwerp.

Villa aan de Jac. Pennweg 25 ontworpen door Bureau MT

Deze woning staat in de wijk Trompenberg. Trompenberg is een villawijk met vrijstaande woningen omringd door veel groen. Op deze plek stond een kleine woning. Na de sloop is binnen de bouwenvolpe van de oude woning, een nieuwe woning ontworpen met respect voor de ruimtelijke kwaliteiten van het beschermd stadsgezicht. Een vrijstaand mooi gedetailleerd en gematerialiseerd huis in het groen.

Veertien woningen aan de Raafstraat 2-28 door Aalberts Ontwikkeling / Frank Loor Architect

Plein 14 is een kleinschalige ontwikkeling van veertien woningen, gelegen aan de Raafstraat achter de voormalige gemeentewerf aan een inmiddels door de bewoners ingericht pleintje. De jury spreekt grote waardering uit voor het feit dat er op deze verwaarloosde plek toch een klein complex met betaalbare koopwoningen is verzezen. Het gebied heeft hierdoor een prettige en sociale bestemming gekregen.

Uitbreiding begraafplaats Zuiderhof met een Crematorium aan de Kolhornseweg door Bierman Henket Architecten

Begraafplaats Zuiderhof – in 1958 ontworpen door Dudok – is uitgebreid met een crematorium in één van de bestaande gebouwen. Het rijks monumentale ensemble kenmerkt zich door een sobere, orthogonale structuur van gebouwen, lanen en grafvelden. Dudok zei hierover: "Dit is geen object voor architecturale praal. Met

weinig middelen moet alles worden gezegd: alleen door de werking van de ruimtelijke verhoudingen moet de stemming, de humane sfeer, worden bereikt”

De jury prijst de ingetogen wijze en zorgvuldige uitwerking waarop de functie toevoeging heeft vorm gekregen. Het nieuwe gebouw is mooi van schaal. De ontwerpers hebben zich, terecht, bescheiden en dienstbaar opgesteld waardoor het complex verrijkt is en mooi in evenwicht blijft.

Villa Industria aan de Minckelerstraat, Jan van de Heijdenstraat, complex met woontorens, woningen en een zwembad ontworpen door Mecanoo Architecten

Mooi ontworpen op zichzelf staand complex te midden van een omgeving met traditionele woningen. Op een vindingrijke manier zijn drie hoge, rechthoekige woongebouwen omgeven door metalen cirkels waaraan de ruime terrassen zijn opgehangen. De cilindervorm herinnert aan de ronde gashouders van weleer. Het idee van de vroegere loodsen is mooi verwerkt en refereert aan de eerdere industriële vormgeving van die gebouwen.

Door het ondergronds brengen van de auto's is een rustige, veilige verblijfs sfeer ontstaan. Het sportcomplex, kreeg een nieuwe huid, nauw verwant aan de baksteen materialisering van de woningen. Het gebouw past nu, ondanks zijn grote afmetingen heel goed in z'n omgeving. De jury spreekt grote waardering uit voor het ingenieuze stedenbouwkundige plan dat op deze locatie is gerealiseerd.

Woning Vivaldipark 14, ontworpen door Mix Architectuur

Deze woning, zeg maar villa, is gelegen tegen de bosrand op één van de laatste kavels in de bosrijke woonenclave “Vivaldipark”. Uitgangspunt was het huis mooi in te passen in de karaktervolle architectuur van het Vivaldipark. In die opzet is de ontwerper goed geslaagd. Met een beperkt aantal materialen is een tijdloze en krachtige compositie ontstaan. De slanke aluminium kozijnen zorgen samen met de houten lamellen van Western Red Cedar voor een contrast met de robuuste sculpturale bouwmasa. De jury is van mening dat een zeer stijlvolle woning, opgetrokken in mooi metselwerk, is gerealiseerd.

Kantoor aan de J. van der Heijdenstraat – Larenseweg ontworpen voor De Alliantie, door Studioninedots

De jury is aangenaam verrast door de geslaagde metamorfose van dit ooit zo sombere, anonieme laboratoriumgebouw uit de jaren zeventig. Exterieur en interieur hebben enorm aan kwaliteit gewonnen. Om meer daglicht op de verdiepingen te realiseren is een atrium gecreëerd door een groot aantal vloeren uit de robuuste betonconstructie te verwijderen. De spectaculaire vide die hierdoor is ontstaan

verbindt alle vierdiepingen en vormt de nieuwe kern van het gebouw. Binnen is het oorspronkelijke skelet goed zichtbaar. Het binnen tredende licht is schitterend.

De naturel stalen trappen zijn prachtig en stoer gedetailleerd. Het exterieur heeft een eigen gezicht gekregen door grote raamvlakken in te voegen ter plaatse van de doorbraak. Het geheel is sober en stoer gedetailleerd, heeft grandeur en is sprankelend.

De power, het lef van de opdrachtgever en het talent van de architect hebben geleid tot dit prijzenswaardige gebouw, dat naar de mening van de jury een enorme positieve boost geeft aan de omgeving. 'Van saai en anoniem naar bepalende eyecatcher'- ofwel: dit gebouw ontworpen door Studioninedots voor De Alliantie is de overtuigende winnaar van de Hilversumse Architectuurprijs 2015-2016.

Het oordeel van de jury bestaande uit, Sylvia Karres, Barend Smit, Maarten Marijnusse, Paddy Tomesen en Kees Rijnboutt is unaniem. Het was feestelijk, vermakelijk en spannend.

Dank U wel!

Kees Rijnboutt
06 april 2017